

EBA/GL/2015/20

03/06/2016

Obecné pokyny

Limity pro expozice vůči subjektům
stínového bankovníctví, které provádějí
bankovní činnosti mimo regulační rámec
podle čl. 395 odst. 2 nařízení (EU)
č. 575/2013

1. Dodržování předpisů a oznamovací povinnost

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010¹. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 příslušné orgány a finanční instituce vynaloží veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily.
2. Obecné pokyny formulují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by unijní právní předpisy měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Příslušné orgány ve smyslu čl. 4 odst. 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, na které se tyto obecné pokyny vztahují, by s nimi měly být v souladu a začlenit je do svých postupů (např. pozměněním právního rámce nebo dohledových postupů), včetně případů, kdy jsou obecné pokyny zaměřeny v první řadě na instituce.

Oznamovací povinnost

3. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány do 03.08.2016 orgánu EBA oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Neposkytnou-li příslušné orgány oznámení v této lhůtě, bude mít orgán EBA za to, že se těmito obecnými pokyny neřídí nebo nehodlají řídit. Oznámení by měla být zasílána na formuláři, který je k dispozici na internetových stránkách orgánu EBA, na adresu compliance@eba.europa.eu s označením „EBA/GL/2015/20“. Oznámení by měly předkládat osoby s příslušným oprávněním oznamovat, zda se jejich příslušné orgány těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit. Jakoukoli změnu stavu dodržování pokynů je rovněž nutno oznámit orgánu EBA.
4. Oznámení budou zveřejněna na internetových stránkách orgánu EBA v souladu s čl. 16 odst. 3.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Předmět, oblast působnosti a definice

Předmět

5. Tyto obecné pokyny stanovují metodiku, kterou by měly používat instituce v rámci svých interních procesů a zásad k řešení a řízení rizika koncentrace vyplývajícího z expozic vůči subjektům stínového bankovníctví. Tyto obecné pokyny vymezují zejména kritéria pro stanovení přiměřeného souhrnného limitu pro expozice vůči subjektům stínového bankovníctví, které provádějí bankovní činnosti mimo regulační rámec, i pro stanovení individuálních limitů pro expozice vůči těmto subjektům.

Oblast působnosti

6. Tyto obecné pokyny plní pověření, které bylo orgánu EBA uděleno podle čl. 395 odst. 2 nařízení (EU) č. 575/2013².
7. Tyto obecné pokyny vycházejí zejména z článků 73 a 74 směrnice 2013/36/EU³, které vyžadují, aby instituce měly spolehlivé, efektivní a komplexní strategie a postupy pro stanovení a průběžné udržování hodnoty, typů a rozdělení vnitřně stanoveného kapitálu, který považují za odpovídající k pokrytí povahy a úrovně rizik, kterým jsou nebo mohou být vystaveny, i účinné postupy pro identifikaci, řízení, sledování a hlášení takových rizik a přiměřené mechanismy vnitřní kontroly; dále z článků 97 a 103 směrnice 2013/36/EU, které stanovují, že příslušné orgány jsou povinny přezkoumat systémy, strategie, postupy a mechanismy, které instituce zavedly v souladu s nařízením (EU) č. 575/2013 a směrnicí 2013/36/EU, a vyhodnotit rizika, kterým instituce jsou nebo mohou být vystaveny, a že mohou použít proces dohledu a hodnocení u institucí, které jsou nebo mohou být vystaveny podobným rizikům nebo mohou představovat podobná rizika pro finanční systém.
8. Tyto obecné pokyny se vztahují na níže vymezené expozice vůči subjektům stínového bankovníctví.
9. Tyto obecné pokyny se vztahují na instituce, kterých se týká část čtvrtá nařízení (EU) č. 575/2013 (Velké expozice) v souladu s úrovní použití stanovenou v části první hlavy II uvedeného nařízení.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 321, 30.11.2013, s. 6).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

Určení

10. Tyto obecné pokyny jsou určeny příslušným orgánům podle čl. 4 odst. 2 bodu i) nařízení (EU) č. 1093/2010 a finančním institucím podle čl. 4 odst. 1 nařízení (EU) č. 1093/2010.

Definice

11. Není-li uvedeno jinak, pojmy použité a vymezené v nařízení (EU) č. 575/2013 a ve směrnici 2013/36/EU mají v těchto obecných pokynech stejný význam. Kromě toho pro účely těchto obecných pokynů platí tyto definice:

Činnosti v oblasti zprostředkování úvěrů	Činnosti podobné bankovním činnostem, zahrnující transformaci splatnosti, transformaci likvidity, pákový efekt, převod úvěrového rizika nebo podobné činnosti.
---	--

Tyto činnosti zahrnují přinejmenším činnosti uvedené v následujících bodech přílohy 1 směrnice 2013/36/EU: body 1 až 3, 6 až 8 a 10.

Expozice vůči subjektům stínového bankovníctví	Expozice vůči jednotlivým subjektům stínového bankovníctví podle části čtvrté nařízení (EU) č. 575/2013 s hodnotou expozice, po zohlednění účinku snižování úvěrového rizika v souladu s články 399 až 403 a výjimek podle článku 400 a čl. 493 odst. 3 uvedeného nařízení, ve výši nejméně 0,25 % použitelného kapitálu instituce definovaného v čl. 4 odst. 1 bodu 71 nařízení (EU) č. 575/2013.
---	--

Subjekty stínového bankovníctví	Společnosti, které vykonávají nejméně jednu činnost v oblasti zprostředkování úvěrů a které nejsou vyňatými společnostmi.
--	---

Vyňaté společnosti	1) Společnosti zahrnuté do konsolidovaného dohledu na základě konsolidované situace instituce definované v čl. 4 odst. 1 bodu 47 nařízení (EU) č. 575/2013. 2) Společnosti, které podléhají dohledu na konsolidovaném základě vykonávanému příslušným orgánem třetí země v souladu
---------------------------	---

s právními předpisy třetí země, která uplatňuje obezřetnostní požadavky a požadavky dohledu, jež jsou přinejmenším rovnocenné požadavkům uplatňovaným v Unii.

3) Společnosti, které nespadají do působnosti bodů 1) a 2), ale které jsou:

a) úvěrovými institucemi; b) investičními podniky;

c) úvěrovými institucemi z třetích zemí, pokud třetí země uplatňuje na danou instituci obezřetnostní požadavky a požadavky dohledu, jež jsou přinejmenším rovnocenné požadavkům uplatňovaným v Unii;

d) uznanými investičními podniky z třetích zemí;

e) subjekty, jež jsou finančními institucemi, které jsou povoleny příslušnými orgány nebo příslušnými orgány z třetích zemí a které podléhají jejich dohledu a řídí se obezřetnostními požadavky, které jsou co do důslednosti srovnatelné s požadavky uplatňovanými vůči institucím, kde se s expozicemi instituce vůči dotčenému subjektu zachází jako s expozicí vůči institucím podle čl. 119 odst. 5 nařízení (EU) č. 575/2013;

f) subjekty uvedenými v čl. 2 odst. 5 bodech 2 až 23 směrnice 2013/36/EU;

g) subjekty uvedenými v čl. 9 odst. 2 směrnice 2013/36/EU;

h) pojišťovacími holdingovými společnostmi, pojišťovnami, zajišťovnami a pojišťovnami či zajišťovnami z třetích zemí, pokud je režim dohledu příslušné třetí země považován za

rovnocenný;

i) společnostmi vyňatými z oblasti působnosti směrnice 2009/138/ES⁴ v souladu s článkem 4 uvedené směrnice;

j) institucemi zaměstnaneckého penzijního pojištění ve smyslu čl. 6 písm. a) směrnice 2003/41/ES⁵ nebo institucemi podléhajícími obezřetnostním požadavkům a požadavkům dohledu, které jsou co do důslednosti srovnatelné s požadavky uplatňovanými vůči institucím ve smyslu čl. 6 písm. a) směrnice 2003/41/ES;

k) subjekty kolektivního investování:

i) ve smyslu článku 1 směrnice 2009/65/ES⁶;

ii) zřízenými ve třetích zemích, ve kterých jsou povoleny podle právních předpisů, které stanovují, že podléhají dohledu považovanému za rovnocenný dohledu podle směrnice 2009/65/ES;

iii) ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/61/EU⁷ s výjimkou:

- společností využívajících pákového efektu ve velké míře podle čl. 111 odst. 1 nařízení Komise v přenesené pravomoci

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II), (Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/41/ES ze dne 3. června 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi (Úř. věst. L 235, 23.9.2003, s. 10).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (přepřacované znění) (Úř. věst. L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010 (Úř. věst. L 174, 1.7.2011, s. 1).

(EU) 231/2013⁸ a/nebo

- společnosti, které mohou poskytovat nové úvěry nebo pořizovat úvěrové expozice třetích stran do své účetní rozvahy v souladu se statutem nebo zakládacími dokumenty příslušného fondu;

iv) které jsou držiteli povolení jako „evropské fondy dlouhodobých investic“ podle nařízení (EU) 2015/760⁹;

v) ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 346/2013¹⁰ („kvalifikované fondy sociálního podnikání“);

vi) ve smyslu čl. 3 písm. b) nařízení (EU) č. 345/2013¹¹ („kvalifikované fondy rizikového kapitálu“);

s výjimkou společností, které investují do finančních aktiv se zbytkovou splatností nepřesahující dva roky (krátkodobá aktiva) a jejichž zřejmými nebo kumulativními cíli je nabízet výnosy v souladu se sazbami peněžního trhu nebo zachovat hodnotu investice (fondy peněžního trhu);

⁸ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 231/2013 ze dne 19. prosince 2012, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU, pokud jde o výjimky, obecné podmínky provozování činnosti, depozitáře, pákový efekt, transparentnost a dohled (Úř. věst. L 83, 22.3.2013, s. 1).

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/760 ze dne 29. dubna 2015 o evropských fondech dlouhodobých investic (Úř. věst. L 123, 19.5.2015, s. 98).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 346/2013 ze dne 17. dubna 2013 o evropských fondech sociálního podnikání (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 18).

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 345/2013 ze dne 17. dubna 2013 o evropských fondech rizikového kapitálu (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 1).

l) ústředními protistranami podle čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) č. 648/2012¹² zřízenými v EU a ústředními protistranami zřízenými ve třetích zemích, které Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) uznal podle článku 25 uvedeného nařízení;

m) vydavateli elektronických peněz podle čl. 2 odst. 3 směrnice 2009/110/ES¹³;

n) platebními institucemi podle čl. 4 odst. 4 směrnice 2007/64/ES¹⁴;

o) subjekty, jejichž hlavní činností je vykonávat činnosti v oblasti zprostředkování úvěrů pro jejich mateřské společnosti, dceřiné společnosti nebo jiné dceřiné společnosti jejich mateřských společností;

p) orgány příslušnými k řešení krize, společnostmi pro správu aktiv a překlenovacími institucemi podle čl. 2 odst. 1 bodů 18, 56 a 59 směrnice 2014/59/EU¹⁵ a subjekty zcela nebo částečně vlastněnými jedním nebo více veřejnými orgány zřízenými před 1. lednem 2016 za účelem získání a držení některých nebo všech aktiv, práv a závazků jedné nebo více institucí s cílem zachovat nebo obnovit životaschopnost, likviditu nebo platební schopnost dané instituce (daných institucí) nebo stabilizovat finanční trh.

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1).

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o omezitelném dohledu nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES (Úř. věst. L 267, 10.10.2009, s. 7).

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES (Úř. věst. L 319, 5.12.2007, s. 1).

¹⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 190).

3. Provádění

Datum použití

12. Tyto obecné pokyny se použijí ode dne 1. ledna 2017.

4. Požadavky ohledně limitů pro expozice vůči subjektům stínového bankovníctví

13. Instituce by měly dodržovat obecné zásady uvedené v tomto oddíle i případně stanovit limity uvedené v oddíle 5.

Účinné postupy a kontrolní mechanismy

14. Instituce by měly:

- a. identifikovat své individuální expozice vůči subjektům stínového bankovníctví, veškerá potenciální rizika, která jim v souvislosti s těmito expozicemi hrozí, a potenciální dopad těchto rizik;
- b. stanovit interní rámec pro identifikaci, řízení, kontrolu a snižování rizik uvedených v písmenu a). Tento rámec by měl zahrnovat jasně definované analýzy, které mají provádět osoby zodpovědné za řízení rizik v souvislosti s činnostmi subjektu stínového bankovníctví, vůči kterému expozice vzniká, potenciálními riziky, kterým je instituce vystavena, a s pravděpodobností rozšíření nákazy na uvedený subjekt v důsledku těchto rizik. Tyto analýzy by měly být prováděny pod dohledem výboru pro řízení úvěrových rizik, který by měl být o jejich závěrech řádně informován;
- c. zajistit, aby rizika uvedená v písmenu a) byla odpovídajícím způsobem zohledněna v interních postupech pro hodnocení kapitálové přiměřenosti a v kapitálovém plánování instituce;
- d. na základě posouzení provedeného podle písmene a) stanovit toleranci instituce k rizikům / ochotu instituce podstupovat rizika, a to v souvislosti s expozicemi vůči subjektům stínového bankovníctví;
- e. zavést spolehlivý proces pro určování vzájemné propojenosti mezi subjekty stínového bankovníctví a propojenosti mezi subjekty stínového bankovníctví a institucí. Tento proces by měl zejména řešit situace, kdy propojenost nelze určit, a měl by umožnit stanovit vhodné techniky snižování potenciálních rizik vyplývajících z dané nejistoty;
- f. mít v rámci celkového řízení rizik instituce účinné postupy a postupy vykazování expozic vůči subjektům stínového bankovníctví vedoucímu orgánu;
- g. provádět odpovídající akční plány v případě porušení limitů stanovených institucí v souladu s oddílem 5.

Dohled prováděný vedoucím orgánem institucí

15. Při dohlížení na uplatňování výše uvedených zásad a uplatňování limitů stanovených v souladu se základním přístupem uvedeným v oddílu 5 by vedoucí orgán instituce měl pravidelně v předem stanovených intervalech:

- a. přezkoumávat a schvalovat ochotu instituce podstupovat riziko z expozic vůči subjektům stínového bankovníctví a souhrnné i individuální limity stanovené v souladu s oddílem 5;
- b. přezkoumávat a schvalovat proces řízení rizik za účelem řízení expozic vůči subjektům stínového bankovníctví, včetně analýzy rizik vyplývajících z těchto expozic, technik snižování rizik a potenciálního dopadu rizik na instituci v podmínkách scénářů nepříznivého vývoje;
- c. přezkoumávat expozice instituce vůči subjektům stínového bankovníctví (na souhrnné i individuální bázi) z hlediska jejich procentního podílu na celkových expozicích a očekávaných a vzniklých ztrátách;
- d. zajistit, aby bylo zdokumentováno stanovení limitů uvedených v těchto obecných pokynech, včetně jakýchkoli jejich změn.

16. Vedoucí orgán instituce může pověřit přezkumy stanovenými v odst. 15 písm. a) až d) vrcholné vedení.

5. Základní přístup ke stanovování limitů pro expozice vůči subjektům stínového bankovníctví

Stanovení souhrnného limitu pro expozice vůči subjektům stínového bankovníctví

17. Instituce by měly stanovit souhrnný limit pro expozice vůči subjektům stínového bankovníctví ve vztahu ke svému použitelnému kapitálu.
18. Při stanovování souhrnného limitu pro expozice vůči subjektům stínového bankovníctví by každá instituce měla zohlednit:
 - a. svůj obchodní model, rámec řízení rizik podle odst. 14 písm. b) a ochotu podstupovat rizika podle odst. 14 písm. d);
 - b. velikost svých stávajících expozic vůči subjektům stínového bankovníctví vzhledem ke svým celkovým expozicím a v souvislosti se svou celkovou expozicí vůči regulovaným subjektům finančního sektoru;
 - c. propojenost podle odst. 14 písm. e).

Stanovení individuálních limitů pro expozice vůči subjektům stínového bankovníctví

19. Nezávisle na souhrnném limitu a navíc k němu by instituce měly stanovit přísnější limity pro své individuální expozice vůči subjektům stínového bankovníctví. Při stanovování těchto limitů by instituce v rámci svého interního procesu hodnocení měly zohlednit:
 - a. regulační status subjektu stínového bankovníctví, zejména skutečnost, zda se na něj vztahují některé druhy obezřetnostních požadavků nebo požadavků dohledu;
 - b. finanční situaci subjektu stínového bankovníctví, mimo jiné včetně kapitálové pozice, pákového efektu a pozice v oblasti likvidity;
 - c. informace, které jsou k dispozici o portfoliu subjektu stínového bankovníctví, zejména pak o nevýkonných úvěrech;
 - d. dostupné doklady o přiměřenosti úvěrové analýzy provedené případně subjektem stínového bankovníctví v souvislosti s jeho portfoliem;
 - e. skutečnost, zda subjekt stínového bankovníctví bude citlivý vůči volatilitě cen aktiv nebo volatilitě úvěrové kvality;

- f. koncentraci činností v oblasti zprostředkování úvěrů souvisejících s jinými obchodními činnostmi subjektu stínového bankovníctví;
- g. propojenost podle odst. 14 písm. e);
- h. jakékoli jiné relevantní faktory, které instituce identifikuje podle odst. 14 písm. a).

6. Nouzový přístup

20. Pokud instituce nemohou uplatnit základní přístup stanovený v oddíle 5, na jejich souhrnné expozice vůči subjektům stínového bankovníctví by se měly vztahovat limity pro velké expozice podle článku 395 nařízení (EU) č. 575/2013 (včetně uplatnění čl. 395 odst. 5 uvedeného nařízení) („nouzový přístup“).

21. Nouzový přístup by se měl uplatnit takto:

- a) Jestliže instituce nemohou splnit požadavky ohledně účinných postupů a kontrolních mechanismů nebo ohledně dohledu prováděného vedoucím orgánem podle oddílu 4, měly by nouzový přístup uplatnit u všech svých expozic vůči subjektům stínového bankovníctví (tj. souhrnu všech svých expozic vůči subjektům stínového bankovníctví).
- b) Jestliže instituce mohou splnit požadavky ohledně účinných postupů a kontrolních mechanismů nebo ohledně dohledu prováděného vedoucím orgánem podle oddílu 4, avšak nemohou shromáždit dostatečné informace, které by jim umožnily stanovit příslušné limity podle oddílu 5, měly by nouzový přístup uplatnit pouze u těch expozic vůči subjektům stínového bankovníctví, u kterých nejsou schopny shromáždit dostatečné informace. U zbývajících expozic vůči subjektům stínového bankovníctví by měly uplatnit základní přístup podle oddílu 5.